

Vår saksbehandler: Maiken Patricia Ek
E-post: maiken.patricia.ek@utdanningsdirektoratet.no

Vår dato: 21.02.2018
Vår referanse: 2018/1298
4

Deres dato:
Deres referanse:

Innkalling – møte 1 -2018

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon.

Sted: Utdanningsdirektoratet, møterom 10 1. etg

Tid: Onsdag 28.02.2018 kl. 10.00-16.00

Innkalt:

Tone Kjersti Belsby
Hans Petter Bøe Rebo
Egil Steinsland
Anne Beth Gilje Løland
Per Christian Stubban
Liv Christiansen
Cathrine Ulvøy
Are Solli
Bendik Flomstad
Harald Hageland
Ingrid Auglænd
Håvard Nøsen
Ellen Møller
Leif Olsen
Sissel Brusegård
Molly Gibson

Norsk Industri
Norsk Industri
Norges Bilbransjeforbund
Norsk olje og gass
NHO Sjøfart
Fellesforbundet
Fellesforbundet
EL og IT-forbundet
Fagforbundet
Industri Energi
Utdanningsforbundet
Utdanningsforbundet
Skolenes Landsforbund
KS
KS
Elevorganisasjonen

Forfall:

Eivind Yrjan Stamnes (vara Molly Gibson (Elevorganisasjonen) er innkalt)
Vidar Strande (vara Egil Steinsland er innkalt)

Elevorganisasjonen
Norges Bilbransjeforbund

Andre:

Anne Kauppi (sak 8-18)
Frank Robert Dahl (sak 8-18)

Sogn opplæringskontor på vegne av NIFA
OTEK Agder på vegne av NIFA

Fra Utdanningsdirektoratet:

Dagsorden

Sak 1-18	Felles agenda i auditoriet kl.10-10.30. Se egen agenda sendt per epost.
Sak 2-18	Godkjenning av innkalling
Sak 3-18	Godkjenning av referat fra møtet onsdag 6.12.17
Sak 4-18	Søknad om flere rådsmøter
Sak 5-18	Godskriving av tidligere gjennomgått opplæring og praksis
Sak 6-18	Høring – forslag om ny struktur i matematikk i videregående opplæring
Sak 7-18	Fylkesbesøk 2018
Sak 8-18	Søknad om kryssløp fra Vg1 elektrofag til Vg2 kjemiprosess
Sak 9-18	Nye læreplaner på yrkesfag
Sak 10-18	Forespørsel om sakkyndige til godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring
Sak 11-18	Statistikk over godkjente lærekontrakter 2017
Sak 12-18	Utlysning av tilskudd til læremidler for 2018
Sak 13-18	Orienteringssaker
Sak 14-18	Eventuelt

Sak 2-18 Godkjenning av innkalling

Forslag til vedtak:

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon godkjenner innkallingen til møte onsdag 28.02.2018.

Sak 3-18 Godkjenning av referat fra møte 06.12.2017

Vedlagt utkast til referat fra møte i Faglig råd for teknikk og industriell produksjon 06.12.2017.

Forslag til vedtak:

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon godkjenner referatet fra møte 06.12.2017.

Sak 4-18 Søknad om flere rådsmøter

For å kunne gjennomføre nødvendig aktivitet som følger av rådets mandat og arbeidsplan (oversendt til Utdanningsdirektoratet 14.12), vil rådet søke om ett ekstra AU-møte og ett ekstra rådsmøte. Rådet mener at planlegging og oppfølging av arbeidet med nye læreplaner, samt oppfølging av ny tilbudsstruktur, krever et ekstra rådsmøte. Ved å gjennomføre et ekstra rådsmøte i april, vil medlemmene kunne bli oppdatert om status med arbeidet med nye læreplaner, samt sikre god koordinering på tvers av arbeidsgruppene.

Forslag til vedtak:

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon oversender søknad til Utdanningsdirektoratet om å gjennomføre ett ekstra rådsmøte 26.april kl. 10.00-16.00 og ett ekstra AU-møte 16.april kl. 13.00-16.00.

Sak 5-18 Godskriving av tidligere gjennomgått opplæring og praksis

Avgjørelsesmyndigheten knyttet til godskriving av tidligere gjennomgått opplæring og praksis er lagt til fylkeskommunen, jf. forskrift til opplæringsloven § 11-8 siste ledd. Regelverket åpner for at fylkeskommunen kan gi dispensasjon fra godskrivingsreglene der vilkårene i opplæringsloven § 11-15 er oppfylt. Vedtak kan påklages internt i fylkeskommunen etter forvaltningsloven.

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon stiller spørsmål om hvorvidt det er mest hensiktsmessig at denne avgjørelsesmyndigheten er lagt til fylkeskommunen. Rådet mener at det kan være en risiko for at det medfører ulik behandling av likestilte saker på tvers av fylker.

Forslag til vedtak

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon ber arbeidsgruppen «mulighet for å ta to fagbrev på tre års læretid for beslektede fag» innhente dokumentasjon fra fylkeskommunen på praksis for godskriving. Med bakgrunn i dokumentasjonen, ber rådet arbeidsgruppen utarbeide et saksdokument som danner grunnlag for den videre behandlingen i rådet. Saken blir satt opp igjen på rådsmøtet 23.mai 2018.

Sak 6-18 Høring- Forslag om ny struktur i matematikk i videregående opplæring

Høringen omhandler kun matematikktilbudets struktur og ikke fagenes innhold. Høring om fagenes innhold vil komme våren 2019 i forbindelse med utvikling av nye læreplaner.

Direktoratet foreslår i denne høringen å legge til rette for en struktur med tydeligere nivåangivelser i matematikk og å innføre et tempodifferensiert tilbud for nivå 1. Matematikk nivå 1 er foreslått å være likeverdig med dagens nivå for fellesfagene i matematikk, og fullført og bestått matematikk nivå 1 vil derfor oppfylle kravene til vitnemål. Matematikk 1 er tenkt å tilsvare kravet til matematikk som ligger i generell studiekompetanse. Det er Kunnskapsdepartementet som fastsetter matematikkkravet gjennom forskrift om opptak til høgre utdanning (opptaksforskriften).

Direktoratet foreslår også at programfaget matematikk for samfunnsfag (matematikk S) og programfaget matematikk for realfag (matematikk R) kan oppfylle krav til fordypning for elever i både programområde for realfag og programområde for språk, samfunnsfag og økonomi.

Den nye strukturen i matematikk vil tre i kraft fra 01.08.2020 og være gjeldende fra og med skoleåret 2020-2021, samtidig med fagfornyelsens øvrige endringer.

Høringsfristen er 16.mars 2018.

Høringsdokumentene finner dere [her](#).

Arbeidsutvalget har vurdert at rådet ikke har kapasitet til å behandle høringen. AU ber medlemmene oppfordre sine organisasjoner til å svare på høringen.

Forslag til vedtak:

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon overlater til organisasjonene i rådet å besvare høringen. Rådsmedlemmene oppfordres til å be sine organisasjoner om å svare på høringen.

Sak 7-18 Fylkesbesøk i 2018

Utdanningsdirektoratet har behandlet rådets søknad om fylkesbesøk, og innvilget fylkesbesøk til Oppland (se vedlegg 7-18). Fagansvarlig vil snarlig oversende et brev til Oppland fylkeskommune, hvor det blir bedt om å få en kontaktperson for bistand i planleggingen av fylkesbesøket. I den forbindelse ber Arbeidsutvalget rådet om innspill på problemstillinger rådet ønsker å drøfte på fylkesbesøket og hvilke aktører rådet ønsker å møte. Fagansvarlig vil inkludere problemstillingene i sin henvendelse til Oppland fylkeskommune.

Forslag til vedtak:

Formuleres etter diskusjon i møtet.

Sak 8-18 Søknad om kryssløp fra Vg1 elektrofag til Vg2 kjemiprosess

Styret i NIFA har tatt kontakt med rådet og meldt inn behovet for å opprette et kryssløp fra Vg1 elektrofag til Vg2 kjemiprosess. Deres begrunnelse er vedlagt. Anne Kauppi fra Sogn opplæringskontor og Frank Robert Dahl fra OTEK Agder kommer på vegne av NIFA og presenterer forslaget i rådsmøtet fra kl. 12.30-13.15.

Grunnlag for å innvilge forslag om kryssløp er at det er så mange felleskomponenter mellom læreplanene at elevene har de nødvendige forutsetninger for å følge opplæringen i det programområdet eller lærefaget han eller hun er inntatt ([Prosedyrer for endring i yrkesfaglige utdanningsprogrammer](#)).

Forslag til vedtak:

Formuleres etter diskusjon i møtet.

Sak 9-18 Nye læreplaner på yrkesfag

Frøde Midtgård fra *Prosjektet nye læreplaner på yrkesfag* vil delta i rådsmøtet fra kl. 13.30-15.00. Prosjektet ønsker å drøfte følgende med rådet:

- Dybdelæring
- Utvikling av sluttkompetanse for Vg3-lærefagene
- Rekkefølgen på utvikling av læreplaner
- Organisering av arbeidet

Forslag til vedtak:

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon vil organisere arbeidet ved å bruke de etablerte arbeidsgruppene. Tone Belsby vil være rådets koordinator for arbeidet.

Sak 10-18 Forespørsel om sakkyndige til godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring

NOKUT har utvidet godkjenningsordningen for utenlandsk fag- og yrkesopplæring med fem nye kvalifikasjoner:

- Kokk
- Institusjonskokk
- Hudpleier
- Bilmekaniker, lette kjøretøy
- Bilmekaniker, tunge kjøretøy

Utvelgelsen er på bakgrunn av innspill fra faglige råd og en helhetsvurdering av NOKUT. NOKUT har utvidet med bilmekaniker, lette kjøretøy selv om rådet ikke foreslo faget. Grunnen til dette er at i en del land, som for eksempel Polen og Litauen, er det ikke forskjell på tunge og lette kjøretøy. Det er det samme faget.

Ved utvidelsen med nye fag har NOKUT forespurt Faglig råd for teknikk og industriell produksjon om å foreslå:

- 3 sakkyndige og 3 vara for *bilmekaniker, lette kjøretøy*
- 3 sakkyndige og 3 vara for *bilmekaniker, tunge kjøretøy*

Vedlagt ligger forespørslene fra NOKUT med utfyllende informasjon (vedlegg 10-18).

Arbeidsutvalget har foreløpig mottatt to forslag til bilmekaniker, tunge kjøretøy: Roger Grimstad (arbeidsgiverrepresentant) og Jan Wigg Hageløkken (arbeidstakerrepresentant).

Frist for tilbakemelding er 5.mars.

Forslag til vedtak:

Formuleres etter diskusjon i møtet.

Sak 11-18 Statistikk over godkjente lærekontrakter 2017

Utdanningsdirektoratet publiserte den 13.februar et statistikknotat om fag- og yrkesopplæringen, se [her](#). Utdanningsdirektoratet publiserte også statistikk over søkere til læreplass og godkjente kontrakter 2017 i januar, se [her](#).

Fagansvarlig har utarbeidet en statistikkpakke (se vedlegg 11-18) som inneholder statistikk over søkere og godkjente lærekontrakter for hvert lærefag i utdanningsprogrammet for teknikk og industriell produksjon. For hvert lærefag er det:

- En figur over søkere og godkjente lærekontrakter per 31.desember 2017. Figuren viser både antallet og prosentandel.
- En tabell over søkere og godkjente lærekontrakter per 31.desember 2017 fordelt per fylke. Tabellen viser antallet og prosentandelen. I kolonnen hvor prosentandelen er presentert er tallene markert i grønt dersom fylket har tilsvarende eller en høyere andel godkjente lærekontrakter enn prosentandelen for lærefaget i hele landet. Tallene er markert i rødt dersom en lavere andel godkjente lærekontrakter enn prosentandelen i hele landet. For

lærefagene som har over 300 søkere har vi i tillegg laget en figur som viser fylkesvariasjoner sammenlignet med landsgjennomsnittet.

Forslag til vedtak:

Arbeidsgruppene som er inndelt etter Vg2-tilbud undersøker tallene nærmere for de lærefagene de har ansvar for. For de lærefagene som har en lav andel som får læreplass, skal arbeidsgruppen finne årsaker til dette. Saken settes opp igjen på rådsmøtet 23.mai, hvor arbeidsgruppene gjennomgår sine funn.

Sak 12-18 Utlysning av tilskudd til læremidler

For 2018 vil Utdanningsdirektoratet vurdere om det skal lyses ut tilskudd til komplettering av læremidler med digitalt innhold generelt, og/eller om vi skal ha en mer spisset utlysning hvor vi legger føringer for hvilke utdanningsprogram det skal gis tilskudd til. Samtidig må det vurderes behov for utvikling av nye læremidler i yrkesfag i påvente av endringene i tilbudsstrukturen. Til denne vurderingen ønsker Udir innspill fra de faglige rådene ut fra følgende spørsmål:

1. Bør utvikling av nye læremidler innen de yrkesfaglige utdanningsprogrammene avventes og sees i sammenheng med endring i tilbudsstruktur og faginnhold?
2. Er det programfag eller lærefag som ikke berøres av de foreslåtte endringene og som har et behov for nyutvikling av læremidler? (ta gjerne utgangspunkt i den vedlagte oppsummeringen fra kartleggingen i 2017)

Vedlagt finner dere covernotat for saken og oppsummering av kartlegging i 2017.

Forslag til vedtak:

Formuleres etter diskusjon i møtet.

Sak 13-18 Orienteringssaker

Høring – yrkesfagspesifikk deler i læreplanen i fellesfagene norsk og engelsk

På rådsmøtet 6.12.17 ble det vedtatt å nedsette en arbeidsgruppe som skulle utarbeide et utkast til høringssvar. Rådet fikk tilsendt utkastet per mail 24.januar, med mulighet til å gi innspill. Innspillene arbeidsgruppen mottok viste at det var motsetninger blant rådsmedlemmene i flere sentrale spørsmål. Arbeidsgruppen besluttet derfor at FRTIP ikke skulle avgi svar på høringen. Arbeidsgruppen oppfordret rådsmedlemmene til å svare på høringen gjennom sine organisasjoner. AU utarbeidet et kort brev til Utdanningsdirektoratet hvor de formidlet at rådet har hatt en grundig prosess rundt høringen, men at rådet besluttet å ikke avgi høringssvar (se vedlegg 13-18)

Ny regjeringsplattform: hva står det om yrkesfag

Se særlig s. 60-61 [her](#).

Klagenemnd

Rådet har foreslått medlemmer til matrosfaget.

Grunnlag for avslag på søknader til NOKUT

I rådsmøtet 06.12.17 ba rådet fagansvarlig ta kontakt med NOKUT for å få informasjon om hva som danner grunnlag for avslag av søknader. NOKUT skriver i sitt svar at søknader blir vurdert opp mot vilkårene. Søkere kan få avslag på grunnlag av at opplæringen er for kort, eller at de mangler tilstrekkelig omfang i praktisk opplæring. Søkere kan også få avslag etter at søknaden har vært vurdert av sakkyndige. I tillegg avviser NOKUT søknader. For eksempel om en fra Spania (som ikke

er et land som er en del av godkjenningsordningen) søker, så vil NOKUT avvise søknaden uten at de realitetsbehandler søknaden.

Under NOKUTs konferanse om godkjenningsordningen, hvor FRTIPs AU var invitert, ble følgende vilkår for godkjenning presentert:

- Kvalifikasjonen må være formell og utstedt av en ansvarlig myndighet.
- Kvalifikasjonen må være basert på slutført opplæring av minst 3 års varighet og inneholde minimum 1 års dokumentert praktisk opplæring.
- Kvalifikasjonen skal i stor grad bygge på kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse som er tilsvarende som beskrevet i NKR nivå 4A, tilsvarende som norsk fag- og svennebrev. Kvalifikasjonens yrkesfaglige profil er det avgjørende elementet i godkjenning om sidestilling.
- Søker må bo i eller ha yrkesmessig tilknytning til Norge for å kunne søke om godkjenning.
- Vedtak om godkjenning skal gjøres på grunnlag av egnede og autentiske opplysninger om kvalifikasjonen det søkes om godkjenning av. Søknaden avises dersom søker ikke fremlegger egnede autentiske og tilstrekkelige opplysninger som gjør at NOKUT kan ta standpunkt til realiteten i søknaden.
- Vedtak om godkjenning skal bygge på en vurdering foretatt av sakkyndig.

3.delrapport fra Fafo/NIFU om forsøket med vekslingsmodellen

Temaet for den tredje rapportert er utviklingen i de ulike forsøkene, og i hvilken grad vekslingsmodellene treffer de ulike fagområdenes behov og særegenheter. Rapportens hovedproblemstilling er i hvilken grad de ulike forsøkene med vekslingsmodell klarer å komme over fra en implementerings- til en stabiliseringsfase.

Det er foreløpig en felles oppsummering på skolesiden og blant de vekslingselevene som ikke har valgt seg tilbake til skolen, at veksling gir motivasjon og godt læringsutbytte. Mange lærebedrifter sier det samme, men både blant disse og blant opplæringskontorene og kommunene er man mer delt i synet på utbyttet av modellen, og hvorvidt den passer i deres fagområde.

Innenfor TIP følger rapportert utprøving av veksling i bilfaget i Oslo. Rapporten oppsummerer utprøvingen med følgende:

«I Oslo ble forsøket med veksling initiert fra skolesiden, mens bilbransjen sa ja, dog med ambivalens. Forsøket har i stor grad vært organisert via de tre opplæringskontorene og opplæringsringen i bilfag i Oslo. Forsøket har vært lagt til én skole, Kuben, tilsvarende som for vekslingsforsøket i byggfag i Oslo. Søkningen har vært god og ordningen populær gjennom de fire årene forsøket har vart. For de fleste av de involverte lærebedriftene representerte imidlertid ikke vekslingsmodellen en løsning på spesielle problemer. Bransjen var i hovedsak fornøyd med 2+2-modellen. Tvert imot medførte den utfordringer som at bedriftene fikk en ekstra ordning å forholde seg til, hvor vekslingselevene hadde en annen rytme med hensyn til skole og opplæring enn det de ordinære lærlingene har. I tillegg måtte opplæringskontorene garantere at det var holdt av egne læreplasser til vekslingselevene. Når de ikke lenger kunne være med på det, bestemte skolen og Oslo kommune seg for ikke å videreføre vekslingsmodellen i bilfag».

Rapporten i sin helhet finner dere [her](#).

Nye lærerspesialister i yrkesfag inne helse- og oppvekstfag og bygg- og anleggsteknikk
Utdanningsdirektoratet har nå sendt ut informasjon til sektor om høstens videreutdanningstilbud. Blant tilbudene er det to nye lærerspesialistutdanninger i yrkesfag:

- Helse- og oppvekstfag (OsloMet/HiOA): <http://www.hioa.no/Studier-og-kurs/LU/Evu/Laererspesialistutdanning-i-helse-og-oppvekstfag>
- Bygg- og anleggsteknikk (NTNU): <https://www.ntnu.no/videre/larerspesialistutdanning-bygg-og-anlegg>

Disse gir 60 studiepoeng over 2 år. Studiene skal gi ytterligere faglig fordypning og kunnskap om hvordan jobbe med gode utviklingsprosesser sammen med kollegaer. Studieplassen er finansiert av staten, og skoleeierne kan i tillegg få støtte til vikar mens læreren studerer. Mer informasjon om lærerspesialistutdanninger finner dere [her](#).

Forslag til vedtak:

Faglig råd for teknikk og industriell produksjon tar sakene til orientering.

Sak 14-18 Eventuelt